СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 85. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 12 квітня, 1934. VOL. XLII. No. 85. Jersey City, N. J., Thursday, April 12, 1934. THREE CENTS.

Д-р ВІРТ НА ДОПИТАХ.

ВАШИНГТОН. — Перед спеціяльним комітетом палати послів конгресу відбулося переслухання д-ра Вилієма Вірта, суперінтендента шкіл з Ґері, Індіяна, за його висказ, що, мовляв, „мозковий трост" в оточенню президента Рузвелта змовляється, щоби повалити президента Рузвелта як американського Керенського та заступити його диктатором у роді Сталіна.

Д-р Вірт зявився перед комітетом зі сенатором Рідом як своїм адвокатом, але комітет не дав нагоди сенаторови виступати адвокатом, ні самому Віртови читати приготовану заяву. Обмежений до відповідей на запити, д-р Вірт подав, що він почув уперше про заговір на приватному принятті в домі міс Баровс у Вірджінії дня 1 вересня 1933 року. На тому принятті були присутні багато урядовців ріжних федеральних бюр у Вашингтоні. Говорено загально про політику та уряд, а найбільше, видно, говорила міс Ніленд, бо від неї Вірт чував преріжні заяви, як наприклад, що д-р Тоґвел, визначний урядовець, вижидає упадку Рузвелтової політики та поважних політичних перемін, що хтось там плянує переміняти уряд, що Рузвелт тепер у клопоті, і таке інше. На спеціяльний запит він заявив, що фразу про Керенського й Сталіна кинув Лоренс Тод, член большевицького бюра у Вашингтоні.

Завтрашений заговором проти уряду, д-р Вірт, так він далі говорив комітетові, вибрався був у березні цього року вдруге до Вашингтону прослідити справу. Цим разом він дістав нову причину до алярму, бо уряд плянував заложити велику фарму коло Феймонту, у Вест Вірджінії, та плянував завести там річи, які Віртови видавалися комуністичними, бо діяметрально протилежними існуючому порядкови річей в Америці. Цим разом важні інформації про ці протисуспільні течії подав йому ґенерал Вестервелт, тоді визначний урядовець департаменту рільництва, та його приятелі Фредерик С. Гов і конгресовий предсідник Рейні.

Вислухавши відповідей д-ра Вірта, комітет постановив покликати всі особи, вимінені свідком, на переслухання на слідуючий вівторок.

ПЕРЕЧАТЬ ЗІЗНАННЯ Д-РА ВІРТА.

ВАШИНГТОН. — Ще не минула година від закінчення зізнань д-ра Вірта, а вже всі особи згадані ним у зізнаннях, заперечили його слова.

Наприклад, конгресмен Рейні, предсідник конгресової палати послів, сказав, що це рішучо неправда, буцімто він говорив ґенералови Вестервелтови такі річи, які йому приписував д-р Вірт.

Д-р Гов сказав, що зізнання д-ра Вірта про нього — „ол бонк". Міс Тейлор, згадана як гість у міс Баровс, назвала зізнання про себе „пиш енд пифел". Д-р Койл, визначний урядовець, теж згаданий як присутній гість у міс Баровс, сказав, що на принятті мало хто щось говорив, бо все говорення походило від д-ра Вірта. Міс Ніленд, котру д-р Вірт найчастіше згадував як жерело своїх інформацій, заявила, що вона „про такі річи не говорила з тим джентельменом".

СИНДИКАТ УРЯДУ КРИТИКУЄ ШИРЕННЯ „КАЗОК ПРО МОЗКОВИЙ ТРОСТ".

НЮ ЙОРК. — Доналд Ричберґ, ґенеральний адвокат урядового бюра для відбудови краю, виголосив на бенкеті „Трейд енд Комерс Бар Асосієйшен", що відбувся в готелі Билтмор, промову при помочі телефону з Маямі, в Флориді.

Бесідник говорив на тему дня, бо про чутки про заговір проти уряду зі сторони „мозкового тросту". Він говорив, що й фраза й конструкція пояснення фактів і чутки про заговір проти уряду це вияв гістеричного страху деяких круґів перед реформами президента Рузвелта для відбудови краю. Цілю цих заголюканих людей є заголукати населення видовищем революційних перемін та повалити заходи президента Рузвелта.

КОЛИ УКРАЇНА ГОЛОДУЄ.

ВАШИНГТОН. — Большевицька амбасада дала тут перше приняття, яке в нічому не уступало приняттям, котрі давали російські дипльомати за царських часів.

Американські ґазети, звичайно називані комуністами як буржуазні, широко розписуються про виставність приняття.

ЗАПОВІДАЄ ФРАНЦУСЬКО-РОСІЙСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ ЧЕРЕЗ ГІТЛЕРА.

НЮ ЙОРК. — На зборах Американського Жіночого Товариства ведася дебата про заграничну політику Америки. Між іншими говорив Ніколас Ботлер, президент колюмбійського університету, про кризу демократії, а д-р Фрідріх про переслідування Жидів у Німеччині. Пані Вера Дін, з Товариства Заграничної Політики, заповідала зближення між Росією і Францією через націстичну політику поширення німецьких впливів на Україні.

ОБВАЛ ЗЕМЛІ.

У Вест Пойнт, Ню Йорк, величезна маса землі й скали, розбитої морозами й водами, обвалилась на дорогу та знищила кілька переїжджаючих автомобілів. Згинули трое людей.

ТРИ ПРИСУДИ СМЕРТИ В КОЛОМИЇ.

Перед наглим судом у Коломиї відбулася розправа проти 5 селян: Якова Колісника, Івана Бейсюка, Теодора Пасайлюка, Олени Пасайлюкової і Параски Сусакової, обвинувачених у вбивстві Михайла Сусака. Причиною вбивства були особисті порахунки з метою загарбання майна покійного. У висліді розправи засуджено Колісника, Бейсюка і Пасайлюка, тестя вбитого, на кару смерти через повішення з заміною на досмертну тюрму. Пасайлюкову — тещу вбитого і його дружину Параску Сусакову суд увільнив від вини й кари.

ЧОТИРИ КОНІ З ВОЗОМ ЗАПАЛИСЯ ПІД ЗЕМЛЮ.

Багато бідаків на Шлеську жиють з того, що зі старих неглибоких вугляних шахт добувають вуголь і продають його за будьщо. Недавно коло містечка Загуже приїхав селянин Ст. Зомбек закупити у вуглекопів-бідаків трохи вугля. Тому, що терен коло шахт був досить болотний, заложено до воза чотири коні. Наслідком мряки візник не завважив, що напроти нього є велика яма зі старої шахти, глибока 15 метрів, у яку то й упали всі чотири коні, а на них звалився віз, навантажений вуглям. З черги зарвалася велика маса землі і це все засипала. Дивним чудом вратувався візник, що в час зорієнтувався і відскочив на бік.

КАІНІВ ЗЛОЧИН.

В Гусяничах коло Луцька заможний селянин Андрій Клин записав перед смертю своїм синам 15 моргів поля. Молодший Михайло одержав 8 моргів, а старший Микола 7 моргів. На тлі нерівного поділу майна брати дуже часто сварилися з собою. Вкінці старший брат Микола вирішив зі заздрости вбити Михайла. Нічю закрався Микола Клин до стодоли Михайла, у якій він спав разом з дружиною і дітьми, та вбив його сокирою. Згодом однак цілий злочин виявився і Миколу арештовано та поставлено перед суд. У висліді розправи засуджено братовбивника на 15 літ тюрми.

ТАК МИНАЄ СЛАВА.

В Будапешті вмерла в 74 році життя найбільша в свій час мадярська пяністка, Вільма Гольдштайн-Адлер. В останніх роках жила вона бідно, майже всі про неї забули і вмерла на руках добрих людей, самітно, як і жила вже кільканацять літ.

ШВЕДСЬКА МОЛОДЬ ПРОТИ НЕМОРАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

126,519 молодих людей у Швеції передали шведському наслідникови престола, який заступає тепер короля, петицію з домаганням, щоб уряд заборонив поширювання порнографічної літератури та взагалі неморальних книжок.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ВДОВА ПО ЛЕНІНОВИ ПОЗБАВЛЕНА „ПАРТІЙНОГО ДОСТОЇНСТВА".

На закінчення нарад 17-го конгресу російської комуністичної партії вибрано новий центральний комітет партії. За малими вимками нема в ньому ніяких поважніших змін в особовому складі. Тілки вдова по Ленінови, Крупська, яку вже більше як рік підозрівають у симпатизуванні з опозицією, не ввійшла у склад нового комітету.

БЕЗБОЖНИЦЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ НЕ МОЖЕ ЗНАЙТИ СОБІ МІСЦЯ.

Міжнародня вільнодумна організація „Сан Діє" („Без Бога") мусіла покинути Німеччину наслідком окремого розпорядку, що заборонює існування того роду організацій у межах Німеччини. З черги вибрала собі безбожницька організація місто Базилею в Швайцарії, але швайцарські католики виступили проти цеї організації з рішучим протестом, так, що безбожники мусіли покинути місто. З черги старалася організація „Без Бога" одержати дозвіл на побут у Парижі, але французький уряд відмовився дати дозвіл і таким чином організація ця не може ніде розвинути своєї шкідницької діяльности.

ПАРАСОЛЯ ТУТЕНКГАМЕНА.

В єгипетському музею в галерії Тутенкгамена в Каїро виставлено нову особливість — парасолю Тутенкгамена. Є це свого роду бальдахим, зложений з тонких дощинок, що мають разом коло два метри обводу. Ціла ця парасоля покрита тонкою верствою золотої політури. Здогадуються, що між дощинками була розтягнена якась тканина, що й охороняла фараона перед сонцем. Парасолю знайдено в окремому схову підчас очищування гробниці фараона.

ДОБРИЙ ЗАРІБОК.

Експедієнт фірми „Септімус" у Львові, Лямпель, вибрав собі добрий зарібок: ладував у скрині цеглу й каміння, писав на них „скло" і надавав на ріжні стації, а потім їхав туди, відбирав ці скрині, робив авантюри і брав відшкодування. Так набрав на кількадесять тисяч дирекцію залізниць, але врешті справу виявили і Лямпеля самого посадили в паку.

З ПОЛЬЩІ.

Снігова лявіна в Татрах засипала кількох туристів, з яких одна жінка, Чехова, наслідком зломання хребта, померла. — У варшавській городській стації викрито зловживання при видаванні заграничних пашпортів.

ТЕЖ РЕКОРДИСТКА.

В місті Савона коло Ґенуї обходила 45-ліття своєї праці 80-літня повитуха Феліцiта Додіно. З нагоди її ювилею стверджено офіційно, що в тому місті була вона при народинах 15,000 немовлят. Є це теж свого роду рекорд.

АРЕШТУВАЛИ СЛОВІНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА.

Найвизначнішого словінського письменника, який жиє в Ґориції, Франца Бевка, покликала італійська влада до місцевої квестури та віддала до ґорицької вязниці. Завіщо, не знає ні письменник, ні його родина. Можливо, що перевезли його деінде. Арештування це схвилювало Словінців в Італії та Юґославії, бо Франц Бевк тепер найпліднійший і найпопулярніший словінський письменник.

ВИПАДОК ВИРАТУВАВ.

У Мехові, в Польщі, справляв місцевий багатий Жид весілля своєї дочки з одним купцем з недалекого містечка. Коли молодий і його гості, бажаючи скоротити собі дорогу, віхали кількома возами на лід ріки Вепр, той почав нагло рисуватись і тріщати. Жінки й діти підняли лемент, але на щастя смерть, що вже заглядала всім в очі, ніби роздумалася: величезна крига з возами відлупилась окремо, поплила якраз до того берега, куди думали їхати гості, й вони щасливо вратувалися.

СПАЛЕНІ ДОКУМЕНТИ МОЖНА ВІДЧИТАТИ.

Як подає „Умшав", німецьким ученим вдалося знайти спосіб відчитати письмо з документів, що згоріли на попіл. Для цього насвітлюють їх інфрачервоними проміннями та роблять з них світлини; якщо документ спалений нерівномірно — кілька світлин. Остання процедура очевидно дорожча. Але є й легкий спосіб відчитати такі документи: попіл з них завивають просто у світлочутлий папір і залишають на кілька днів у темноті, а по кількох днях письмо відбивається на них зовсім виразно.

ЗАБОРОНА „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ".

У Васьківцях, кремянецького повіту, пробували селяни заснувати Кружок „Сільського Господаря". Відповідне подання внесено до староства, але воно не дало дозволу на його оснування. Основники товариства внесли відклик до воєвідства в Луцьку, звідки дістали письмо, яким воєвідство рішення староства затвердило, мотивуючи можливостями публичного неспокою і ладу.

ДАЛЬШІ ПАРЦЕЛЯЦІЇ.

Земельний уряд у Тернополі дозволив дальшою чергою розпарцелювати великі посілости в таких селах: Коропець, передмістя Наґірянка і Жизномир, пов. Бучач; Дібще, Кальне і Будилів, пов. Золочів; Увисла, пов. Копичинці; Солова, пов. Перемишляни; Сморжів, пов. Радехів; Мовчанівка, Підволочиська і Качанівка, пов. Скалат; Ласківці, пов. Теребовля; Купчинці, Ладичин, Біла, Волиця, Буцнів і Стеґнівці, пов. Тернопіль. Загалом мають у цих селах розпарцелювати 597 га землі.

ПОЛЯКИ ЗАПОВІДАЮТЬ АПОСТОЛЬСЬКУ АДМІНІСТРАЦІЮ ДЛЯ ГУЦУЛЬЩИНИ.

КРАКІВ (Польща). — Краківський „Ілюстровани Курер" з дня 31 березня б. р. подає, що у ватиканських кругах у Римі думають про створення ще одної Апостольської Адміністрації в Галичині. Пише, що „з почину Комісії „Про Русія" повстав проект відокремлення із станиславівської дієцезії кільканацять парохій, що охоплюють територію, заселену Гуцулами". Це має бути зроблене для лекшої боротьби з поширюючимся в станиславівській дієцезії протестантизмом. Адміністратором був би ректор о. Сліпий зі Львова.

О. НАГОРЯНСЬКИЙ НЕ ОБІЙМЕ СТАНОВИЩА АДМІНІСТРАТОРА.

КРАКІВ. — В польських урядових колах твердять, що о. Нагорянський, назначений Ватиканом апостольським адміністратором на Лемківщину, не обійме цього становища внаслідок затяжної недуги. На його місце висувають кандидатуру ґреко-кат. капеляна Ількова (того, що був у 1922 р. в соймі лідером хрунівської, угодової ґрупи т. зв. „хліборобів" — Ред.). Як другого кандидата подають о. Масцюха, одного з чільних галицьких москвофілів.

„КРІВАВА РАНА".

КРАКІВ. — Кореспондент краківської ґазети „Час" мав розмову з визначним мадярським політиком у справі „Угорської Руси". Мадяр заповів, що той край мусить повернутись до Мадярщини. Заявив польському кореспондентови, що там нема ані Словаків, ані Чехів, а тільки „Русини", які позбавлені національної свідомости і мають сильне мадярське почуття. Мадяр заявив далі, що „Угорська Русь" це для Мадярів „кривава рана", а віддано її Чехам хіба на те, щоби підтримати в Польщі українську ірeденту.

ПОКИДАЮТЬ СОВІТЧИНУ.

МОСКВА (Росія). — Американський ґенеральний консулят далі засипують зголошеннями про видачу американських пашпортів на поворот до Америки. Це зголошуються головно робітники, котрі дали заманитися совітським обіцянкам і виїхали з Америки до Совітів.

ВРАТУВАЛИ ЛУЦЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР.

ЛУЦЬК (Волинь під Польщею).—Апеляційний суд у Люблині відкинув скаргу римо-католицької курії, яка хотіла відобрати православним луцький собор. Церква залишилася далі в руках православних.

ЗА ЩО РОЗВЯЗУЮТЬ СОКІЛЬСЬКІ ГНІЗДА.

ЗАРВАНИЦЯ (Західня Україна). — Тернопільське воєвідство розвязало товариство „Сокіл" в Зарваниці, повіт Підгайці. Як причину розвязання подало, що члени тов. „Сокіл" співали при вправах пісню „Соколи, соколи, ставайте в ряди". А далі додало, що товариство це є в організаційнім і ідейнім звязку з товариством „Сокіл-Батько" у Львові й платить до нього членську вкладку в сумі 8 злотих.

ЗАЯВА МОСКОВСЬКОГО СЛУЖАКИ.

КИЇВ (Велика Україна). — Кореспондент харківських „Вістей" мав розмову з головою Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету (ВУЦКВ), Петровським котрий приїхав до Києва й оглядав будинки, в яких будуть приміщені центральні установи у звязку з перенесенням столиці України з Харкова назад до Києва. Петровський заявив, що „Київ є природним географічним центром усеї України" і додав, що Сталін змагає до „перетворення радянської України — невідємної частини Союза Соціялістичних Совітських Республик — на цвитучу републику".

УКРАЇНЦІ НА СВЯТО МАСАРИКА ПРИЙШЛИ, А ЧЕХИ НІ.

ЯСІНЄ (Підкарпаття). — Дня 6 березня в салі „Корона" в Ясіню, при участи понад 1,000 присутних, відбулася святочна академія, уладжена Ясінською Народньо-просвітною Радою.

Програма була виконана гарно. Чеська промова не була виголошена, бо місцеві чеські корпорації не вважали потрібним взяти участь у святочній академії, присвяченій президентови Масарикови. Погруддя президента було удекороване оригінальними гуцульськими вишивками, прапорами і квітками. Через те, що провід просвітньої ради цілком справедливо опинився в руках місцевих Українців, які творять більшість, деякі чеські корпорації виступили з ради і зігнорували навіть і те свято.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У Н Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВИЙ КУРС НА РОБІТНИЧОМУ ФРОНТІ

З нагоди полагодження загрози автомобільного страйку минулого тижня президент Рузвелт сказав: „Ми накреслили новий курс у суспільнім плянуванню". Багато критиків уважають, що ці слова це тільки пуста фраза; ще інші, що фраза закриває тільки опортуністичну штучку. Одначе на всякий випадок у відносинах уряду до робітночої справи зайшов певний зворот.

Становище уряду відноситься знов до ославленої вже точки 7А закона про краєву відбудову. Ця точка мала бути законною підставою для робітничих юній. З часом у цім фундаменті пороблено поважні виломи. Всетаки її вважали законною основою для робітничих юній у тому значінню, що підприємці були обовязані переговорювати за умови праці як з представницею своїх робітників з тою юнією, за котру заявиться більшість робітників.

Робітники протестували проти такого пояснення закона, бо при голосуванню між робітниками над питанням, яка юнія має вважатися представницею робітників, власники й зарядці фабрики, чи копальні, мали багато нагоди й сили впливати на робітників на користь так званої компанійної юнії, себто юнії, організованої й веденої агентами підприємства. Проти заходів робітників заставити уряд помагати робітничим юніям повстали підприємці, пробуючи заставити уряд обороняти компанійні юнії.

З цеї боротьби вийшла тепер нова розвязка, котра знайшла вислів у злагоді в автомобільнім промислі. На основі цеї злагоди, не одна юнія, але всі юнії, котрі організують робітників, мають право виступати представниками робітників підчас торгу за умови праці для робітників. Отже не юнія, котра дістала більшість, представляє робітників, а кожда юнія. Не компанійна і незалежна від підприємців юнія, але одна й друга, чи одна й другі. Не радикальна, не консервативна, але й консервативна й радикальна нарівні попри себе. Кожда юнія, яка має робітників у даній робітні, має право бути заступленою між тими, що будуть переговорювати з підприємцями. Репрезентація робітників має складатися з репрезентантів таких юній, а репрезентація кождої юнії в загальній репрезентації має відповідати силі її членів серед загалу робітників у фабриці. Нема тут уже питання репрезентації більшости, ні права меншин, бо всі юнії поставлені нарівні попри себе як рівноправні представниці робітників.

Що ця нова формула робітничого представництва ріжниться основно від інших формул, а що її заведення буде мати поважний вплив на долю робітників, ясно кождому навіть на перший погляд ока.

НОВІ ПОЛІТИЧНІ АРЕШТУВАННЯ У ЛЬВОВІ.

Як звісно — українські часописи, які подають звістки про арештування політичних українських „збродняржи", зістають негайно конфісковані. Польська влада боїться, що через такі вісти повідомляється інших співвинних і остерігається їх. Так отже галицькі Українці довідуються доперва з варшавських польських ґаетз, хто в Галичині „за політику" зістав арештований.

І ось що пише „Ґазета Варшавска":

Перед кількома днями львівські слідчі уряди попали на центральний склад нелеґальної „бібули" українських революційних орґанізацій зпід знаку „О.У.Н." Ціла камениця при Кривчицькій вулиці ч. 85. стояла на услугах тої централі, а добич, яка попала поліції в руки — належить до найбільших за останні роки. Поліція забрала просто сотки тисяч примірників **„Сурми"**, орґану Української Військової Орґанізації, друкованої донедавна в Празі (а тепер в Берліні), — масу брошур „Розбудова Нації" та „Українського Націоналіста", багато фотографій, страчених Поляками українських боєвиків, що брали участь в городецькій експропріяції і т. ін.

Приглянься тепер тим, що ті друки та фотоґрафії поширювали. Ось вони є: абсольвентка учительської семинарії та державної торговельної школи Ольга Дика, — укінчена семинаристка Ірина Луцина та її батько Лука Луцина, столяр, — ґімназійна матуристка Дозя Адріянович і її сестра Дарія Адріянович, учениця учительської семинарії; Роман Яськів — укінчений ветеринар; Наталія Козачевич з дому Андріянович, урядничка при адміністрації часопису „Мета", її чоловік Ярослав Козачевич, студент політехніки і Юрій Андріянович, студент політехніки. Ціла та ґрупа Адріяновичів мешкала у своїм власнім домі при Кривчицькій вулиці ч. 95.

Крім того арештовано дочку посла Остапа Луцького Марту Луцьку, абсольвентку ґімназії, що мешкає в домі родичів при вул. Богуславського ч. 14 — тай таки і жінку посла Луцького Ірину. Багато матеріялів знайдено в кімнаті посла Луцького.

Революційні партії українські засипають міста і села малопольські (?) чимраз обильніше своєю „бібулою", котра підпирає дуже численну леґальну українську пресу.

—o—

Ось таке подає „Ґазета Варшавска", а ті точні дані, навіть назви улиць і числа домів доказують, що ті дані походять безпосередно від польської поліції. Питання лише, яким правом могла вона робити ревізію в домі посла Луцького (того самого, що має марку угодовця), невиданого покищо судови соймом. Впрочім у Польщі трапляються всілякі чудасії, бо ось одно з чисел „Громадського Голосу" сконфісковано за промову в сенаті д-ра І. Макуха. А подано там низку фактів, обговорених уже давно в українській пресі.

Г. Н.

ДИКТАТУРА НАРОДНЯ І ПРОТИНАРОДНЯ.

Жиємо в часах диктатур. В Совітчині панує безоглядна диктатура Сталіна, в фашистівській Італії маємо диктатуру Мусолінія, в національ-соціялістичній Німеччині — диктатуру Гітлєра. Навіть в найдемократичнішій та свободолюбній Америці говорять уже про диктатуру президента Рузвелта.

Диктатура спирається завжди на силу. — Сама по собі вона є синонімом сильного уряду, що перебирає на себе цілу владу і цілу відповідальність. Цілком зрозуміло, що диктатура, спираючись на силу, дуже легко може ту силу зловживати і переходити в справжню тиранію. Прикладом такого зловживання силою може служити диктатура Сталіна, який коли ще й досі тримається при владі, то лише завдяки безоглядному теророви, що не спиняється перед найбільш жахливими злочинами, як, наприклад, винищенням цілого населення окремих сіл (як то ми бачили на Україні), або масовим переселенням соток тисяч люду, що звик до мягкого українського підсоння, в холодні північні тайги, ліси та тундри, де він вимирає як ті мухи...

Сталінська диктатура є безсумнівною тиранією і то не лише над одним московським народом, але й особливо над численними народами, що знайшлися в межах совітського союзу.

Цілком протилежним типом диктатури є диктатура Мусолінія в фашистівській Італії. І ця диктатура спирається на силу, — збройну силу фашистівської молоді, зорґанізованої в міліції, — але поза тим вона спирається не так на цю силу, яка допомогла їй опанувати владу, як на згоду цілого італійського народу, — згоду, що дозволяє Мусолінієви не лише залишатися при владі, але й переводити незвичайно корисну й пожиточну для цілої нації роботу, розраховану на багато років наперед...

В демократичних державах, щоби довідатися про волю народу, роблять вибори, при котрих ріжні партії, що ведуть між собою передвиборчу боротьбу, репрезентують ріжні погляди груп чи кляс населення. Та партія, що перемагає, репрезентує волю більшости, і ця воля більшости йде за волю цілого народу, а представники цієї більшости виступають теж як представники цілої нації. В найбільш демократичних країнах, як наприклад в Швайцарії, в моментах сумнівів щодо дійсної волі народу в окремих питаннях уряд переводить плєбісцит, себто звертається до народу з конкретним запитанням, на яке кожний з громадян, що має право голосування, відповідає „так" чи „ні". Цю останню форму консультації народньої волі привластила собі фашистівська та націонал-соціялістична диктатура. Як відомо, останній плєбісцит в Німеччині виявив, що величезна більшість німецького населення є цілковито за політику Гітлєра, і цей факт надав урядови Гітлєра величезного престіжу за кордоном та моральної сили в середині країни.

В неділю, дня 25 березня, подібний плєбісцит переведено і в Італії. Треба було вибирати послів до нового парляменту. Але фашизм не визнає боротьби кляс чи партій. Він уважає, що всі верстви населення повинні працювати в спільних інтересах цілої нації і довіряє визначення цих спільних інтересів урядови, що на свою повну відповідальність провадить ту політику, яку вважає за відповіднішу для цих національних інтересів. Отже в неділю 25. березня, італійський народ мав висловитися, чи ухвалює він політику фашистівського уряду, голосуючи за пропоновану ним лісту депутатів до нового парляменту, чи ні.

Цікаво відзначити також, як складається така ліста депутатів у фашистівській Італії. Отже перш за все національні синдикалістичні федерації (що обєднують хліборобів, селянських наймитів, промисловців, робітників, техніків, купців, крамарів, банкових та інших приватних урядовців, залізничників, професіоналістів та артистів), а також суспільні та культурні асоціяції (як орґанізації урядовців, асоціяції вчителів, орґанізації бувших вояків, орґанізації покалічених на війні, орґанізації Дополяворо, що відповідають більш-менш нашим „Просвітам" і т. д.) визначають рівно тисячу кандидатів, кожна—відповідно до своєї ваги в національному житті. Вища фашистівська Рада, як найвищий орган держави, вибирає з цеї тисячі кандидатів чотириста імен, які вважає за найбільш потрібні в новому парляменті, і пропонує цю лісту на голосування. Коли би на голосуванню ця ліста не пройшла, тоді нарід тим ясно виказав би, що не довіряє урядови та складеній ним лісті. В цьому разі пішли би на голосування лісти, запропоновані ріжними орґанізаціями. Право голосування мають всі італійські громадяни, що скінчили вже 21 рік (а як який молодик є оженений і має діти, то має право голосування і від 18 років) та є записані в якусь професійну орґанізацію, або платять податків не менш сто лірів на рік. Отже таких Італійців, що мали право голосувати, нараховано 10,433,536. З них голосували 10,041,997 осіб, себто 96.25% — небувало високий відсоток, що показує жваве зацікавлення виборами й бажання скористати зі свого права голосування, а разом з тим високу свідомість громадянського обовязку. Отже з 10,041,997 голосуючих 10,025,513 висловилися **за** лісту, запропоновану урядом, і тим ухвалили його дотеперішню політику. **Лише** 15,265 осіб голосували **проти.**

Цікаво відзначити, що в південній Італії, переважно хліборобській, майже ніхто не голосував проти. І це зрозуміло, бо ніякий італійський уряд не зробив стільки для хліборобства, і спеціяльно для півдня Італії, скільки фашистівський уряд. Максимум голосів проти урядової лісти дали промислові центри Медіолян і Турин, де, очевидячки, залишилися ще деякі симпатії до соціялістичних та комуністичного режимів.

Таким чином величезні народні маси висловилися за диктатуру Мусолінія, визнали недвозначно, що вона в дійсности йде по лінії національних загальних інтересів, і що фашистівська диктатура в дійсности є народньою, бо спирається на увесь нарід (96.25%). Не треба забувати, що італійський фашизм не знає фактично терору, і скількість покараних на смерть за політичні провини (виключно атентати та шпіонаж) не перевищує навіть десятка.

Який контраст з большевицькою диктатурою Сталіна! Фашистівський уряд вже втретє звертається до народу з плєбісцитом, — московські деспоти про такі „виграшки" і не думають! Вони добре знають, що коли би народні маси під Совітами, а особливо на Україні, мали можливість висловитися, то зараз же відмовили би своєї згоди на політику Сталіна, що тримається лише крівавим терором.

Диктатура Мусолінія в фашистівській Італії є диктатурою самого італійського народу, що ніби персоніфікується в Мусолінім.

Диктатура Сталіна в большевицькій Совітчині є диктатурою **над** народом, який персоніфікує свої ідеали в героях протибольшевицьких повстань...

Для Італійців диктатура Мусолінія означає напружену боротьбу за сповнення їх національних ідеалів.

Для Українців диктатура Сталіна означає панування чужинців, насильників, грабіжників, і саме тому ведуть завзяту боротьбу за визволення батьківщини від страшної тиранії займанців.

Але силу можна зломити лише силою. І диктатуру Сталіна у нас на Україні зломить лише диктатура людини, що персоніфікуватиме українські національні ідеали, а матиме за собою цілі українські маси.

Евген Онацький.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ШТУКА Й БОРОТЬБА.

Ромоля Ніжинська написала життєпис свого мужа, славного російського балетного танцюриста.

Американська критика від-...слася до цеї книжки з признанням. Один з американських критиків, пишучи про цю книжку в „Ню Йорк Таймсі", згадує про першу виставу справді російського національного балету, для створення котрого злучили свої сили балетмайстер Дяґілев, композитор Стравінський та маляр Рерих. Коли балет виставлено вперше, серед публики прийшло до скандалу. Люди свистали, кричали на артистів, прозивали їх, висмівали. Треба було переривати виставу, і її почато наново, аж коли Дяґілев попросив публику спокою. Та ледви почали дальшу виставу, люди знов вставали й виходили. Одні хотіли слухати далі, другі переривали. Приходило до бійок. Видавали собі двобої.

Пишучи про цю подію, критик каже: Як це було славно! Як довго треба буде ждати, поки якийсь композитор напише знов таку музику, що за неї люди захочуть сваритися й битися? Напише щось, що нас підносить або роздражнює...

Чи не цікаво почути таке бажання в часах, коли навколо чути тільки охкання? Коли вже хтось напише ще одно „Мир вам, браття", та коли повстане одна, а добра партія?

ЩО НОВОГО ПІД СОНЦЕМ?

Анґлійські ґазети розписуються широко про досвіди Ґенеральної Електричної Компанії Америки над впливом промінів „екс" на ростини. Петунія, наприклад, зміняла кольори своїх цвітів під впливом промінів „екс", сили 200,000 вольт. Такі досвіди розкривають преріжні можливости для будучих розслідів зовсім практичної натури.

Ці ґазети розписуються теж широко про американські поступи в техніці. Їм імпонує, наприклад, кабель, який Американці розтягнули над долиною ріки Колорадо при будові тами „Болдер Дем". Цей кабель може здержати на собі трок з 48 колесами, котрий може взяти на себе вагу до 200 тон (по 2 тисячі фунтів кожда)!

Тимчасом вони самі подають, що лорд Тренчард відкрив підчас своїх розкопків в Тель ель Амара в Єгипті поліційні й військові бараки. В одному місці він знайшов навіть спеціяльні касарні для „летучих відділів", себто для відділів, призначених для наглих несподіванок. Один ґазетяр каже, що лорд Тренчард певно відкриє, що єгипетський „летучий відділ" утопився в Червонім морю підчас погоні за Жидами, бо не додивився, що світло на дорозі було червоне.

ДЛЯ МОЛОДИХ І СТАРИХ.

„Менчестер Ґардієн" витає видання книжкою казки про Три Свинки в ілюстраціях американського рисівника Волта Дизні. Книжка, каже „Ґардієн", буде гарною памяткою не лише для дітей, але й для старших „по всьому світу" про ті гарні хвилі, які вони переживали, оглядаючи „Три Свинки" на фільмовім полотні.

По всьому світу? Може бути, що в поважній Анґлії старші люди не стидаються того, що вони цікавляться казкою та що мають радість, приглядаючися казці на екрані. Зате в нас старші часто такі поважні, що Боже борони їм казки нагадати. „Або ми діти, щоби казок слухати?" скажуть. Знаючи понад усякий сумнів поважний характер Анґлійця, приходиться спитати: Чи справді поважна людина потребує аж пригадувати, що вона дозріла?

ВІДПОКУТУВАВ

(Оповідання з козацьких часів).

(16)

Пушкарі, вже сильно перетереблені, звернули гармату проти гуртка Запорожців. Запорожці дали сальву і знов позіскакували вниз. Картачі перелетіли понад ними. Коло гармати стояли ще лиш два пушкарі. Ратувати їх і помагати їм надбіг гурток піхотинців, висланих з півсотні, що стояла з триста кроків за гарматою, пильнуючи броду. Гармата знов була нагодована картачами. Один пушкар стояв з жевріючим льонтом, дожидаючи появи запорозьких напастників. В хвили, коли вони знов виринули, куля дикого стрільця звалила пушкаря, що держав льонт. Другий пушкар схилився, щоби взяти льонт і випалити. Дикий стрілець в своїм мушкеті не мав другої кулі. Наряджати не було коли. Саме в тій хвили коло нього зявився Запривода. Дикий пустив свою рушницю на землю і крикнув до Запривода:

— Ти не знаєш, кого треба зараз спрятати!

Вихопив наряджений мушкета з руки козака, випалив і впав останній пушкар.

— Гармата вже не має пушкарів! — крикнув до Запорожців. — Вона наряджена. Возьміть її, оберніть і плюньте в піхоту!

Вхопивши свого мушкета за цівку, пустився бігцем до гармати. Запорожці дали сальву і пішли за його приміром. Дикий не добіг. Пару кроків перед гарматою крикнув: „Боже!" і впав горілиць.

Запорожці добігли до гармати. Кількох піхотинців поклала була запорозька сальва. Тепер пістолі мали нагоду покінчити з тою новою обслугою гармати. Пару впало, решта втікла. Решта півсотні, що стояла між гарматою і бродом, пустилася ратувати гармату. Спізнилася. Запривода був добрим пушкарем. Його Запорожці обернули гармату, Запривода наставив і випалив. Картачі зробили своє. Здесяткована півсотня розбіглася.

Коли все те ділялося коло гармати, драґуни з одною сотнею піхоти пішли окружляти кітлину. Саме в хвили, коли Запривода взяв гармату, драґуни спускалися з берега степу, котрий по тім боці не був такий стрімкий, як з того боку, де стояла гармата. Зїхавши вниз, драґуни посувалися вперед поволеньки і дуже обережно, бо сили Запорожців ще не знали. Онесмілювала їх тишина і те, що в кітлині не бачили нікого. Не знали, яка сила схована в кущах.

Грибович бачив, як драґуни надіздять. Знав, що фронтом проти них не встоїться. Зі своїм відділом підходив кущами до краю, щоби вискочивши на беріг, привитати драґунів огнем згори і збоку. Сей маневр побачила піхота, що ішла за драґунами. Вона всунулася між драґунів і беріг, на котрий Запорожці вже вилізли. Ляхи знайшлися між лісом в кітлині і між берегом, обсадженим Запорожцями. Драґуни були під лісом, піхота під берегом.

Запорожці розпочали стрілянину поодинокими стрілами, піхота відповідала їм сальвами. Нараз сталося щось цілком несподіване. З кущів на краю ліса, об котрі опиралися боки драґунських коней, гукнула сальва. Деякий кінь скинув драґуна, деякий драґун впав з коня. По хвилі гримнула друга сальва.

Запорожці, що були на горі, вгадали, що сталося. То була сальва з пістолів двацяти Запорожців, ще перед боєм поставлених в лісі. Вони так довго стояли там, не даючи знаку життя. Неначе знали, що будуть потрібні саме тут, в рішаючій хвилі. По двох перших сальвах стали з ліса падати поодинокі, та безперервні стріли. Кождий стріл скидав з коня одного драґуна.

Невидимий ворог стрівожив драґунів. Вони сколотилися, настала метушня. Офіцири піхоти поділили її на дві половини, щоби одну половину вислати в ліс. Заки зробили се, на піхоту посипалися картачі. То Запривода, бачучи, що діється в кітлині, обернув на піхоту здобуту гармату. Ляхи не знали, що то забрана їм їх власна гармата. Гадали, що надїхали гармати запорозького війська. Очевидно також мусіли погадати собі, що з гарматами прийшла більша сила Запорожців. Наслідком того була розсипка і дика розтіч.

І драґуни і піхота в суміш вибігли в степ і гнали в сторону броду. Запорожці не гнали за ними з двох причин. Свої коні лишили були в Кодимці і тут мали з собою тільки дванацять коней. Се одно. Друге, небезпечно було. Аж втікаючи перед Запорожцями Ляхи могли побачити, яка мала жмінка тих побідників. Не було виключене, що засоромлені вернулись би і своєю великою перевагою свій розгром перемінили би в розгром Запорожців.

В короткім часі польське військо вже було по тім боці і поквапно укріпляло вирізану в земли дорогу від броду, щоби не впустити на свій бік Запорожців.

Запорожці спіймали тільки трицять і пару драґунів, котрі не встигли в пору пробратися за ріку із своїми. Вони всі пристали до Запорожців, бо то були волинські Українці, котрих пани за гроші дали ротмістрам на драґунів.

(Далі буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЙОНҐСТАВН, О.

Шевченківське Свято.

Заходом української католицької парохії Пресв. Тройці і при співучасти тих товариств, що при ній ґрупуються, відбувся в нашій громаді Шевченківський концерт в неділю, дня 25 березня, в годині 3-тій пополудні. Концерт відбувся в Українській Галі, 525 В. Раен евеня. Настрій свята був бадьорий. Програму виповнили хорові продукції нашого церковного хору „Боян" під умілим проводом п. Льва Кухтина, як учителя і диригента хору, а потім деклямації дітей і промови бесідників.

Свято розпочав хор „Боян" американським гимном. По тім сказав вступне слово п. Михайло Ткачишин з Кемпбел, О., обговоривши коротко цілі значіння святкування Шевченківського Свята. А потім пояснив цілу програму святочного концерту. Програма свята складалася з двох частей: у першій части хор „Боян" відспівав 4 пісні: І свитає і смеркає, Зійшов місяць, Думи мої, і Ой горе калині, а поміж тими піснями шкільні діти виголошували деклямації. Деклямували: Оля Кухтин, Юлія Беца, Оля Смеречанська, Марія Маркевич, Іван Вйтишин. Потім виголосив святочну промову про значіння Т. Шевченка для українського народу наш парох, о. Ів. Забава. Він своїми словами заохотив кождого присутного і сказав нам усім багато нового з творчости нашого ґенія Т. Шевченка. Між іншим оповів бесідник свої помічення з побуту 1917 року в родиннім селі Шевченка Кирилівці і Моринцях та інших історичних місцях звенигородського повіту на Київщині, які згадує Шевченко в своїй поемі Гайдамаки. Там, як оповідав бесідник, чув і бачив на власні очи, як селяни шанують і памятають Шевченка. З його промови кождий виніс моральний хосен.

По скінченій промові заповіджено збірку на Лемківщину, а о. Ів. Забава пояснив коротко, хто то є Лемки і чому вони потребують нашої помочи з Америки.

Другу частину концерту зачав п. І. Павловський віддеклямуванням поеми Шевченка „До живих і мертвих". Опісля хор „Боян" відспівав одну пісню, а тоді виступив і виголосив реферат про Шевченка англійською мовою п. Іван Білинський, молодий наш адвокат з Клівленд, О. Він прегарно передав життепис нашого ґенія. Своїм рефератом заінтересував всіх, не лише молодих тут роджених наших дітей, але і старших. Хор „Боян" відспівав 6 пісень: Ой три шляхи, Огні горять, Вечірний дзвін, Добрий вечір, дівчино, Гарний хлопець, Заповіт. Панна Анна Кухтин відспівала сольо „На що мені чорні брови" в супроводі пяна пані М. Васько. Між піснями деклямували: Юлія Бацак по англійськи "Our Ukrainian Flag", а Стела Філь і Ст. Павловський, син Івана, по українськи. Як промовці так і деклятори і хор вивязалися знаменито зі своєї задачі і дали зібраній публиці правдиву духову насолоду. Мило вражало, як наші тут роджені діточки школярики віддавали свої деклямації.

Всі тішилися тим і раділи, бо в тім видно запоруку, що і ті тут роджені наші діточки будуть все памятати на незабутнього ґенія України і будуть в серцях своїх плекати його невмирущі ідеї, та будуть памятати на його Заповіт.

По відспіванню Заповіту виступив іще раз о. Ів. Забава і сказав кінцеве слово. Навязуючи до Заповіту вказав, що ми маємо робити для його виконання. Національним гимном закінчено це миле нам всім свято.

Спис жертводавців, що зложили свої датки на Лемківщину:

Українська католицька парохія Пр. Тройці $6; о. І. Забава $2; по $1: П. Головчак, адв. І. Білінський, А. Білінський, Л. Кухтин, І. Павловський; по 50 цнт.: Катерина Павлишин, В. Білан, П. Філь, Д. Стецьків, І. Драгомирецький, І. Кравець, І. Мацинський, з Листопадового Свята осталось $1.15. — Дрібними датками $9.50. Разом зібрано $28.15, які комітет свята, вибраний парохією на річнім мітінґу, переслав на Лемківщину через Обєднання.

До комітету свята входили: **І. Павловський, М. Ткачишин, Д. Стецьків, Й. Білик, І. Кравець, Н. Винник.**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Добре виведена вистава.

В суботу, 24. березня, заходом українського товариства „Просвіта" виставлено в Ню Йорку в Українськім Народнім Домі драматичний образ зі співами „Марта Сирота", який написав Роман Сурмач.

Ця штука взята з народнього життя. Представляє живий образ українського села, ношу, звичаї і обичаї. В головній ролі „Марти Сироти" виступала панна А. Максимців.

Гарно вивчена роля, ніжні рухи, чистомовність української мови, та її сольо-співи захоплювали публику. Зокрема її спів був милою насолодою для присутних. З нетерпеливістю очікувала публика появи п. М. Скоробогача, який відограв ролю громадського писаря. П. Скоробогач виступає часто на сцені в комічних ролях, а тому публика вже добре обзнайомлена з його грою. Він і тим разом заставляв присутніх до сердечного сміху. Його міміка, рухи рук і ходу, чи його погляду є так природно комічні, що публика сміялась до схочу. Треба тут завважити, що в деяких місцях він говорив затихо, або заскоро. Думаю, що на будуче це не буде йому трудно поправити.

В ролі батька Марти виступав п. Й. Хомів. З його голосу і рухів слухач міг відчути серце дбайливого батька, який докладає всіх старань у вихованні своєї дочки.

П. І. Гинц відограв ролю опікуна Марти з великим вкладом траґізму і зворушаючих моментів.

В ролі аманта виступав п. І. Грицишин. Він своїм мельодійним співом і чутливою грою давав присутним відчути незавидну судьбу наймита-сироти.

Добре віддала ролю добродушної вдови п. М. Ґалета.

Маленький хлопчина, проводир, М. Паликій, захопив публику своїм відважним виступом та чистою і виразною вимовою слів.

Гуртові сцени були удачно пристосовані до гри головних акторів. Не було там залишення. Кождий поводився свобідно та знав своє місце.

Гром. І. Жовнір був режісером цеї штуки.

Музичний супровід спочивав в руках п. М. Гребенецької.

Присутна.

ЙОНҐСТАВН, О.

На ратунок Лемківщини.

Дня 24 грудня відбулися збори в справі ратування нашої дорогої Лемківщини. Наради відкрив гром. Михайло Іванчак. Він відчитав листи з рідної землі, від Рідної Школи і Просвіти з Сянока та розповів про терпіння наших братів. Заразом згадав за протестаційні резолюції громади в справі відомих ліських подій та висилку $60 як допомоги невинним жертвам ляцького панування на українських землях. Бесідник представив похід Польщі на знищення Лемківщини. Згадав за хрунівський Лемківський Буквар та польських учителів і москвофільських зрадників, що допомагають Ляхам баламутити наш нарід. Нам треба тепер на Лемківщині боронитися на два фронти, а то з Польщею і темнотою, яку використовують для москвофільської баламути.

По дискусії вибрано комітет, який має займатися на протязі 1934 року ріжними збірками на допомогу Лемківщині. До комітету ввійшли: Юрій Присташ, предс; Анна Смаль, заступниця; Михайло Адамовський, секретар; Анастасія Циктор, заступниця; Михайло Іванчак, касієр; Анна Ґулич, заступниця.

Предсідник заявив, що комітет буде старатися, щоби допомогти Лемківщині в її культурних і національних змаганнях. А щоби не осталось на самих словах, візвав присутних до принагідної збірки.

Зібрано на галі $16.25. З минулого року осталось $14.25. Обидві суми передано касієрови. Жертвували по $1: Ю. Пришташ, М. Іванчак, М. Адамовський, А. Ґулич, І. Дубаль, І. Сибидло, С. Ворожбит, М. Заяць, І. Заблоцький, П. Моросько, а І. Ґулич $2. По 50 ц.: М. Войтович, С. Циктор, М. Кашинський, а по 25 ц.: Й. Присташ, С. Цицик, С. Грубяк.

М. Адамовський,
секретар.

БАЛТІМОР, МД.

Зазіхають на народне добро.

Наше свято, яке ми влаштували дня 18 березня в честь Т. Шевченка, не дає спокою московським запроданцям. І не диво. Вони не бажають собі, щоби по громадах був здоровий дух, щоби була якась праця, якась ідея, яка змагає до визволення нашого народа з ярма. Вони бажали би далі бачити наш нарід катованим большевицькими посіпаками на Україні. Тому це їх і так заболіло, як д-р Мишуга представляв Шевченка як того, що перший вигнав би з України червоних зайдів, що закриваються його імям, щоби лекше баламутити наш нарід.

Московських наймитів коле в очі, що ми навіть в таких невідраних обставинах, в яких тут опинилося наше народне життя, всетаки здобулися на свою рідну хату, на свій Народній Дім. Вони бажали би ще й у ту хату внести роздор. Тому треба нашому Горожанському Клюбови добре стеречися перед тими непрошеними гістьми. Завчасу вимітаймо міжнароднє сміття зі своєї хати, якщо воно в ній є. А як нема, то не допускаймо тих наймитів до народнього добра, яке їм сіллю в очах.

Йосиф Семенків.

ПРОТОКОЛ

З річного засідання головного уряду Українського Народного Союза, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Гренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(21)

Звіт головного контрольора, А Пашука.

Високоповажаний пане предсіднику й урядники!

Моє звідомлення дуже коротке.

Дня 24 вересня 1933 р. ми спільно з головним радним Стефаном Слободяном скликали окружні збори всіх відділових урядників міста Філаделфії й околиці. На ці збори приїхав і наш головний предсідник. Збори принесли користь для нашої орґанізації.

Дня 28 лютого 1934 р. я був у Котсвіл і полагодив маленькі непорозуміння у відділі. Справу полагоджено в користь користь нашій орґанізації.

Дня 4 лютого 1934 р. спільно з головним радним Стефаном Слободяном ми перевели збори всіх філаделфійських відділів у справі ювилейного свята. Ці збори були цікаві і принесли добро нашій орґанізації.

Дня 11 лютого 1934 р. спільно з головним радним Стефаном Слободяном ми полагодили справу у Фініксвіл.

Від 1 липня 1933 р., коли я зачав урядувати, писали до мене члени десятки листів у ріжних справах нашої орґанізації. На кождий лист я відповів і в своїй відповіди старався письменно полагодити справу на користь члена і нашої орґанізації.

Отсе вже друга моя контроля маєтку орґанізації. На кождій контролі я старався провірити всі доходи і розходи по моїй і моїх співконтрольорів змозі. Мої співробітники, пп. Малицький і Капітула щиро і спільно працювали зі мною в обох контролях.

На закінчення хочу сказати, що головний радний Стефан Слободян працював зі мною спільно у всіх льокальних справах для добра нашої орґанізації. Ми мали багато ріжних нарад у моїм офісі і він ніколи не відмовив помочи мені, ані я йому, якщо це була справа Народного Союза.

Звіт предсідника редакційної комісії, М. Мурашка.

Статут У. Н. Союза постановляє, що звіт редакційної комісії здає редакційна комісія і відповідальний редактор зі своєї діяльности та відповідальности перед річним засіданням головного уряду У. Н. Союза.

Статут також постановляє, що редакційна комісія обовязана відбувати свої засідання в міру потреби. Як предсідник редакційної комісії, я у свойому звіті хочу згадати лише те, що тепер, коли екзекутивний комітет творить редакційну комісію, він вирішує всі біжучі справи редакції на своїх звичайних засіданнях попри всяких інших своїх справах.

Спеціяльне засідання редакційної комісії в 1933 році я скликав лиш один раз: 7. вересня. Зарядив я це засідання на те, щоби полагодити справу помічної редакційної сили для редаґування англійської сторінки в „Свободі".

Згідно з ухвалою надзвичайного засідання головного уряду, яке відбулося 15. липня 1933 року, редакційна комісія оголосила в орґані У. Н. Союза, 29. липня, що буде приймати зголошення на нову помічну силу для англійської сторінки в „Свободі".

Таких зголошень на посаду помічної сили для англійської сторінки редакційна комісія одержала сім. Всі ті зголошення редакційна комісія взяла під розвагу й під строгою безсторонністю супроти всіх зголошень порішено приймити на помічну редакційну силу для англійської сторінки п. Шумейка.

На тім засіданню порішено також видавати не англійську сторінку, як була спершу думка головного уряду на засіданню в липні, але цілу окрему додаткову картку раз на тиждень.

Відповідальний редактор, д-р Мишуга, у свойому звіті передасть вам свої завваги та успіхи нашого, що так скажу, „експерименту" у видаванню англійських сторінок у „Свободі" для молоді, як також дасть звіт про всі інші справи, що відносяться до редакції та її праці.

При кінці хочу підкреслити мої завваги з нарад редакційної комісії та праці редакції.

Мої завваги є в тому, що на кождих нарадах у справі редакції підношено всякі труднощі у теперішньому поділі праці на двох людей, і одну помічну силу для англійських сторінок.

Поділ тої праці, яку ми вирішили на своїм останнім засіданню, і до якого змушують нас теперішні обставини, є для редакційних робітників тяжкий, бо поза обовязки редакційні треба тим людям сповняти ще обовязки громадянської праці, якої також від тих людей вимагають наші теперішні обставини.

На тім закінчено перший день засідання головного уряду, в год. 6.30 ввечір.

(Далі буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Бабилон, Л. Ай. — До коляди 39 від. ОДВУ додати: о. Дмитрик $2, по $1: Д. Мазур, А. Ґлуацкий, Ф. Ґлуацкий, Н. Линдвер, М. Левик, а по 50 ц.: П. Ґлуацкий, Д. Боднар, Д. Возьний.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться в пятницю, 13 квітня, в годині 7.30 ввечір, в гали У. Н. Дому, 214-216 Фултон вул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Нові кандидати, котрі хотять стати членами Товариства і У. Н. Союза, хай прийдуть до вище згаданої галі і зголосяться до уряду. Пригадується батькам, котрі ще не вписали своїх дітей до Союза, хай це зроблять на цім мітінгу. Проситься членів, котрі ще не змінили своїх грамот на новий рід обезпечення, нехай принесуть старі грамоти на цей мітінг і виміняють задля свого власного добра. Всі члени цього року мусять перейти до нового роду обезпечення. Члени, котрі чекають на пізніше, роблять собі самі шкоду. — В. Витушинський, предс.; М. Генета, кас.; К. Пілат, секр.

ГЕМПСТЕД, Л. АЙ. Тов. Укр. Зап. Січ, від. 327, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 13 квітня, в годині 7.30 ввечір. Проситься всіх членів бути на тім мітінгу, бо є дуже некучі справи, котрі треба полагодити. Ті члени, котрі ще не вписали своїх синів і доньок, просимо вас не встидайтеся, а приведіть їх на мітінг, а ми їх впишемо в члени. Довгуючих членів просимо прибути на мітінг і вирівнати свої вкладки. Котрий член не вирівнає свого довгу, буде суспендований. — Іван Гречин, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 квітня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі, 414 Н 7-ма вул. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо є досить справ до полагодження. Р. Рубльовський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Метотія, від. 86, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 квітня, зараз по Сл. Божій, в парохіяльній школі. Проситься всіх членів явитись на ці збори, бо маємо дуже важні справи до обговорення. Членів, котрі занялись розпродажею тікетів, проситься прийти і здати звіт з тікетів, а членів, котрі ще не взяли тікетів на бенкет, напоминається, щоби прийшли і забрали собі, бо кождий член обовязаний взяти два тікети. Також напоминається членів, котрі ще не перейшли на новий рід обезпечення, щоби принесли з собою старі грамоти, бо час короткий. — Гр. Костик, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, фін. секр.; С. Федірко, рек. секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Укр. Тов. Січ, від. 282, повідомляє членів і члениць, що місячні збори відбудуться 15 квітня, в годині 3-ій пополудни, в У. Н. Домі. Всі члени і члениці обовязково мусять явитись, як також всі ті молоді члени, котрі перейшли з молодечого департаменту до старших. — М. Малімон, секр.

АЙРОНДЕКВАЙТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 квітня, в годині 2-ій пополудни, в українській гали на Норт Гудман. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Також не забувайте вкладки, бо хто не принесе своєї вкладки, той буде суспендований. — Н. Головка, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що чвертьрічний мітінг відбудеться в неділю, 15 квітня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній на Елліком Роад. Буде чвертьрічний звіт та інші справи до полагодження. Проситься всіх членів явитись на збори. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Мих. Студений, предс.; Мик. Трояновський, секр.

ВЕСТБУРИ, Н. Й. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 267, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 8-мій ввечір, в домі С. Гладкого. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свою належитість, щоби секретар не потребував їх суспендовувати. — Д. Кишенюк, предс.; О. Гладкий, рек. секр.

ВОФАЛО, Н. Й. Подається до відома членам Тов. ім. Івана Франка, від. 299, що збори відбудуться в неділю, 15 квітня, в годині 12.30 сполудне, в гали де звичайно. Обовязком є усіх членів явитись на означений час. Хто ще не змінив грамоти, тепер має нагоду це зробити. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залеглости. — Е. Коваль, предс.; І. Самуляк, кас.; І. Сидорович, фін. секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 7.30 ввечір, в гали церковній, 34 Біч вул. Всі члени і члениці мусять явитись на збори, щоби можна всякі справи і ухвали перевести. Пригадується членам, що на минувших зборах запала ухвала, що всі члени і члениці мають взяти участь в святі 40-літнього ювилею У. Н. Союза в Ню Гейвен, від. 370, 29. квітня 1934. — Ів. Глива, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. Запорожська Січ, від. 67, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться скорше о годину, то є в 1-шій годині пополудни. Обовязком є кождого члена прийти на час, бо буде справоздання контрольної комісії за минулих 3 місяці та інші важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих прийти і заплатити свої довги. — Трохим Стадник, предс.; Григорій Патинок, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 квітня, в годині 12-тій вполудне, в укр. церковній сали при Оклей і Райс вул. Присутність кождого члена є конечна, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься сплачувати залеглий довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Кождий член повинен в ювилейнім році У. Н. Союза взяти собі за обовязок придбати найменше одного нового члена. Коли це виконає, то сповнить свій обовязок зглядом У. Н. Союза. — Іван Карпа, предс.; Тарас Шпікула, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 8-мій ввечір. Проситься всіх членів бути на мітінгу, бо є важні справи. На зборах буде п. Іван Лисак, гол. радний У. Н. Союза. — М. Водпар, предс.; Василь Ткач, кас.; А. Мудровський, фін. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 8.15 ввечір, в галі Укр. Прав. Парохії, 334 Іст 14 вул. Тому, що є важні справи до вирішення, присутність всіх членів на зборах є обовязкова. Напоминається тих членів, котрі винні за тікети на ювилейний концерт У. Н. С., щоби належну суму принесли на ті збори. — М. Близнак, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина Князя Данила, від. 238, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 15 квітня, зараз по відправі, в церковній гали під ч. 136 Арлінгтон вул. Проситься всіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження, а найголовніше, це справа ювилейного свята, яке має відбутись спільно з від. 374. Ті члени, котрі ще не перейшли зі старого на новий рід обезпечення, зволять принести свої грамоти; знаючи, що мають всі змінити, то по що зволікати. Хто бажає приступити до У. Н. Союза зволить рівнож прийти на збори. — І. Чопик, голова; Д. Сілінський, кас.; Н. Даниськиба, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 8 ввечір, в церковній гали, 15 Гранд Ст. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. Просимо явитись на означений час, не чекати до 10 години, а потім сидіти в гали до першої вночи. — Уряд Тов.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ 62 повідомляє всіх членів і члениць, що звичайні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 7-мій ввечір, під ч. 6035 Елмвуд Еве. Присутність кождого члена конечна, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени зволять вирівнати вкладки за себе і за дітей. Коли не зроблять того цього місяця, то будуть суспендовані. — Т. Яців, предс.; С. Староста, кас.; М. Черняс, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ ім. Дм. Вітовського, ч. 375, повідомляє своїх членів, що збори, з причини великодних свят, відбудуться в неділю, 15 квітня, в годині 12.30 вполудне, в льокали Укр. Амер. Горожан. Є дуже важна справа, тому конечно повинні прибути всі члени на збори і хоч по можности вирівнати залеглість. Проситься членів подбати про нових членів, бо ми всі повинні належати до У. Н. Союза. Тоді справді показали би ми пошану нашим піонірам. Ану, всі по одному, а буде нас в короткім часі 75 до 100 тисяч членів в У. Н. Союзі. — Василь Бідей, предс.; Василь Василюк, кас.; С. Й. Крутий, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 155, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг, виїмково цього разу через Великдень, відбудеться в суботу, 14 квітня, в годині 7.00 ввечір, в гали У. Н. Дому, 760 Стейт вул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свій довг по змоги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто бажає виміняти свою грамоту, нехай принесе на мітінг свою стару грамоту. Хто ще не вписав своїх дітей до У. Н. Союза, то просимо вписати на тім мітінгу. — Василь Козак, предс.; Василь Дригинич, кас.; Андрій Яричевський, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 15 квітня, точно в годині 2 пополудни, в Набожинського. — В. Вольний, предс.; Дм. Фидина, кас.; Мик. Лісний, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що з огляду на свята і на провідну неділю збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн вул. Проситься прийти на 6-ту год. ввечір, бо є друга справа, в котрій наші члени схочуть взяти участь. Переписуйте себе на нову систему обезпечення. Вирівнуйте свої залеглости. — О. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; Туркот, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 15 квітня, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній, 46-47 Говп Еве., Пасайк, Н. Дж. Є важні справи товариські як і Союзові, тому обовязком є кождого члена бути присутним на зборах. — І. Живіцький, предс.; Г. Яськів, секр.

БӨРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ. Відділ 165 повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться 16 квітня, в гали церковній, точно в годині 7.30 ввечір. На цей мітінг прибуде головний радний У. Н. Союза, тому обовязково кождий член має бути присутний. Довгуючі члени зволять вирівнати залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Довгуючі члени не будуть мати голосу в справ братських. — Ю. Небор, предс.; М. Глушик, фін. секр.; П. Харидчак, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Повідомляється члениць і членів Бр. Сош. св. Духа, від. 237, що звичайний місячний мітінг відбудеться в неділю, 15 квітня, о годині 1-ій пополудни, в Укр. Народ. Домі при 4-тій і Ворд вул. Проситься прибути конечно на означений час, бо будеться полагоджувати важні справи. — Л. Благітка, предс.; Г. Забитко, кас.; Г. Стеців, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 306, подає до відома своїм членам, що звичайні збори, з причини заняття галі 14 квітня, відбудуться в неділю, 15 квітня, в годині 2-гій пополудни. Проситься всіх членів явитись, бо є справи до вирішення, а головно, як приєднати нових членів до відділу і У. Н. Союза. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, аби не наражуватись на суспенду. — Т. Федуняк, гол.; Н. Зворун, кас.; В. Моссора, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 14 квітня, в годині 7.30 ввечір, в гали словенській, 724 Лінард вул. Проситься всіх членів прийти на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — І. Довгун, предс.; І. Пітковиц, кас.; Дм. Багрій, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє місцевих і позамісцевих членів і члениць, що місячні збори відбудуться 15 квітня, в Руськім Н. Домі, точно в годині 1.30 пополудни. — Н. Муляр, предс.; В. Новак, кас.; О. Коваль, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 14 квітня, точно в годині 7 ввечір, в гали Нар. Дому, 72 Моріс вул. Проситься членів явитись на означений час. Тих членів, котрі ще мають старі грамоти, проситься принести на мітінг. Також проситься членів вписувати свої діти до нашого Батька-Союза, котрий краще ними заопікується ніж чужі „іншуренци". В цей 40-літній ювилей ми повинні доложити усіх старань, щоби збільшити ряди нашого Батька-Союза і опіку над сиротами і вдовами. Хто читає звіти з ріжних засідань, той може переконатись про його батьківську опіку. — Микола Пупчик, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що перші квартальні збори відбудуться в суботу, 14 квітня, в годині 7.30 ввечір, в Укр. Нар. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Обовязком є кождого члена бути присутним на тих зборах. Напоминається довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости. Проситься членів старатись приєднати нових членів до Союза і до Товариства. Тих членів, котрі ще не вписали своїх дітей до Союза, проситься прийти з ними на ті збори і вписати їх до Союза. Ще раз напоминається членів, що з причини дуже важних справ, які мусілось відложити до цих зборів, присутність як найбільшого числа членів дуже конечна. — Е. Парницький, фін. секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє всіх членів, що мітінг відбудеться в суботу, 14 квітня, в годині 7.30 ввечір, в гали де звичайно. Проситься всіх членів бути присутним, бо є важні справи до полагодження. На цім мітінгу будеться обговорювати справу 40-літнього ювилею нашого Батька-Союза. Довгуючі члени мають бути на тім мітінгу. — Іван Габрилович, предс.; Гр. Винарський, кас.; Іван Ількович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 367, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться у вівторок, 17 квітня, в годині 7.30 ввечір. Проситься всіх членів явитись на тім мітінгу, бо будуть важні справи до полагодження, як справа 40-літнього ювилею У. Н. Союза і інші. Напоминається тих членів, що мали в березні по 2 місяці вкладки платити, то є суспендовані, то прошу прийти і сповнити своє, коли хочете бути наново членими. Члени котрі хотять змінити свої старі грамоти на нові, зволять прийти на мітінг і принести свої старі грамоти. Членів, котрі мають нових членів, просить привести їх на мітінг. Членів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, проситься вписати на тім мітінгу. Члени, котрі хотілиб заплатити свої вкладки, а не мають як прийти на мітінгу, нехай прийдуть до Мих. Антонів, заст. секр., 65 Нассав вул. Мітінг відбудеться в гали церковній. — Мих. Микитинський, предс.; П. Лиско, кас.; Антонів, заст. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Дня 17 березня помер наш улюблений брат **Ілія Синицький**, член Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243 У. Н. Союза в Вест Пулмен, Ілл.

Покійний був чесним бизнесменом і щирим Українцем, котрий любив нераз поратувати ближнього в нещасті.

Походив з містечка Холоїв, повіт Радехів, Західня Україна. До Злучених Держав прибув в 1912 р. В 1916 р. заложив при помочі Б. К. Тов. ім Б. Хмельницького, від. 88 У. Н. Союза, де був предсідником. Перенісшися до Вест Пулмен, перейшов до 243 відділу. Купив собі бизнес в поблизькім містечку Калюмент Парк і там помер.

Покійний брав живу участь в народнім житті і жертвував щедро на народні потреби. Був довгі роки предсідником будівничої спілки „Галич" і був тричі вибираний радним міста Калюмент Парк.

Величавий похорон відбувся дня 20 березня. На переді ступала поліція, а потім Братство й Сестрицтво. Домовину несли урядники міста. Ховали три священики. Прощали Покійного по українськи о. сов. Сімегович, а по англійськи о. Кузьмак. Покійний помер передчасно, проживши всього 49 літ. Полишив по собі глибокий жаль, бо був добрим сином українського народу.

Оставив вдову Анастасію і дві доньки.

ЗЕМЛЯ ЙОМУ ПЕРОМ!

Петро Співак, секр.

Дня 19. березня помер по короткій недузі **Йосиф Биць**, довголітний член бр. св. Василія Великого, від. 364 У. Н. Союза. Це помер бувший делєгат на рочестерську конвенцію, предсідник відділу, секретар, і теперішній касієр, добрий і примірний та взірцевий український громадянин, та жертволюбивий, що заохочував громадян до жертв на народні цілі, сам їх збирав і сам жертвував. Ніколи не відказувався від народної роботи. Як довголітний робітник тутешньої бібліотеки, був він перший, що постарався за українські книжки. Маючи велике довіря у заряді бібліотеки, мав змогу сам спроваджувати книжки з ріжних книгарень в Америці як також зі старого краю. Нема тут ані одної української організації, до котроїб Покійний не належав чи не був там урядником. Околиця Юніон певно не матиме тепер ким заступити Покійного на довгий час.

Покійний мав заледви 39 років, коли розпрощався зі світом. Походив з села Острів, пов. Сокаль, Західня Україна. Залишив по собі загальний смуток не тільки серед рідні, але й серед знакомих і громадян. Доказом того смутку був величавий похорон, що відбувся дня 22. березня при великім здвизі клівелендської громади і всіх членів бр. св. Василія Великого. Жалібний марш пригравала Українська Національна Музика. Родина складає щиру подяку всім, що брали участь в похороні, як також тим, що послужили автомобілями.

В церкві вигolосив зворушаючу жалібну промову о. В. Мереньків, переповідаючи значні заслуги Покійного та його визначні заслуги, а коли прощав від церкви, бо покійний був урядником, то ціла церква заносилася від голосного хлипання і плачу. Прощальну промову над гробом виголосив голова Контрольної Комісії У. Н. С., О. Е. Малицький, від імени братства і головного уряду У. Н. Союза як також від жінки і дітей, та згадав ще за батька і маму Покійного, котрі живуть в старім краю.

Ота надгробна промова так зворушила людей, що всі аж заходились від плачу. Від себе можу додати: Спи, мій товаришу, сном вічним. Хай Тобі на чужині буде пером нерідна земля. Полишив Ти Рідний Край, шукаючи кращої долі, і знайшов смерть далеко від української рідної землі.

Покійний лишив жінку Анну і троє дітей: Павла, Катерину і Теклю.

В. И. П.

Іван Єподар, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

На Рідну Школу.

Союз Українок Америки, від. 16, переслав до Обеднання $15 з призначенням на допомогу Рідній Школі.

ЗА 16 ВІДДІЛ:

А. Дячун, голова,

Ю. М. Шустакевич, писарка,

А. Філяс, касієрка.

МОНЕСЕН, ПА.

З панахиди на інвалідів.

З панахиди в українській православній церкві о. Г. Пилюк переслав через Обеднання 5 долярів з призначенням на інвалідів.

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ. (83)

Тарзан працював далі мовчки. „Ходи", він сказав нарешті, „ми готові. Ми мусимо втікати нині, бо це наш останній день над землею. Ми мусимо пробувати спуститися по центральній шахті".

Забравши з собою крати, котрі Тарзан вирвав з вікна, оба вони пішли пітьмою до отвору. Тарзан зігнув кожду штабу заліза в гак. Потім сказав: „Пожди хвилю. Я зроблю ямку у варцабі. Подай мені штаби".

Тарзан опустився в темну шахту, держачися варцаби вікна одною рукою. „Підійди сюди до отвору", сказав Тарзан. „Як я свисну, йди за мною". „Ріги? Куди?" — спитав Комодофльоренсаль. „Униз шахтою до першого заступу, на який ми зможемо стати ногою", сказав Тарзан.

„Я получив гачки докупи", пояснив Тарзан, „а перший з них я зачепив за ямку у варцабі". Під ним хитався слабо звязаний ланцюх із залізних штаб, а ще нижче була темна пітьма, в котрій десь далеко, яких 400 стіп від отвору, було вложене камінням подвіря.